

Registratienummer:	RVO16.0121	Portefeuillehouder:	O.R. Wagner
Van afdeling:	Ruimte en Economie	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • ID16.04802 notitie Den Helder energie-neutraal in 2040 • • •
Behandelend ambtenaar:	ir.W.A.M. Stam		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8820		
E-mail adres:	w.stam@denhelder.nl		
Onderwerp:	Den Helder Energieneutraal in 2040		

Gevraagd besluit:

1. De notitie "aanzet tot duurzaamheidsagenda" met de volgende doelstellingen vast te stellen:
 - Energiebesparing van 2% per jaar bevorderen.
 - Duurzame energieproductie dusdanig te verhogen zodat een totaalpercentage van 14% in 2020 behaald wordt.
2. Voor 2017 een budget beschikbaar te stellen van € 100.000 bij product 764 Milieuhygiëne beleid voor nader onderzoek en ontwikkeling van de duurzaamheidsagenda. Dit bedrag te onttrekken uit de algemene reserve.
3. Een investeringskrediet van € 300.000 beschikbaar te stellen voor de aanleg van LED verlichting in drie prioritaire buurten die in het kader van het Nieuw Perspectief Openbare Ruimte in aanmerking komen om als eerste omgevormd te worden. De hieraan verbonden afschrijvingslasten bedragen € 11.250,- en komen voor het eerst op in 2018. Het college dient hiervoor dekking aan te geven bij de kadernota 2017.
4. Een investeringskrediet van € 100.000 beschikbaar te stellen voor de installatie van een biomassaketel bij de Helderse Vallei. De hieraan verbonden afschrijvingslasten bedragen € 10.000,- en komen voor het eerst op in 2018. Het college dient hiervoor dekking aan te geven bij de kadernota 2017.
5. Uitvoering van de acties uit de duurzaamheidsagenda voor de jaren 2018, 2019 en 2020, ingeschat op jaarlijks € 400.000,-, te betrekken bij de integrale afweging in kadernota 2018 – 2021.
6. De aan de beslispunten 2, 3 en 4 verbonden begrotingswijziging vast te stellen.

Publiekssamenvatting

In juli 2016 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen met de volgende ambities

- in de duurzaamheidsnota op te nemen voor 2040 een 100% energie neutrale gemeente zijn
- met de gemeente een voorbeeldfunctie te vervullen in de ambitie naar een 100% energie neutrale gemeente
- te komen met een duurzaamheidsagenda vóór 1 januari 2017 waarin de raad wordt geïnformeerd over te nemen stappen en een tijdspad

Om een begin te maken met het realiseren van deze doelstelling wordt op de korte termijn ingezet op een energiebesparing van 1% naar 2% per jaar en een verhoging van de duurzame energieproductie van 2% naar 14% in 2020. Deze ambitie is alleen maar te realiseren als de gemeente dat doet in samenwerking met zoveel mogelijk maatschappelijke partijen (bewoners, ondernemers, kenniscentra, e.d).

Naast de acties tot 2020 zal nader onderzocht worden hoe de verdere stappen gemaakt kunnen worden voor besparing en opwekking in de periode na 2020.

Kansen liggen er op het gebied van geothermie, wind, warmtenetten, zon en biomassa.

Inleiding

In juli 2016 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen met de volgende ambities

- in de duurzaamheidsnota op te nemen voor 2040 een 100% energie neutrale gemeente zijn
- met de gemeente een voorbeeldfunctie te vervullen in de ambitie naar een 100% energie neutrale gemeente
- te komen met een duurzaamheidsagenda vóór 1 januari 2017 waarin de raad wordt geïnformeerd over te nemen stappen en een tijdspad

Dit voorstel geeft antwoorden op deze motie.

De huidige situatie staat nog ver af van het doel dat in 2040 bereikt moet worden. "Energieneutraal worden". Dit betekent dat alle gebruikte energie binnen de gemeentegrenzen duurzaam moet worden opgewekt. Het huidige energiegebruik bedraagt 4.500 Terajoule (TJ), waarvan slechts 2% duurzaam wordt opgewekt. Het jaar 2040 wordt gezien als een stip aan de horizon, waar stapsgewijs naar toegewerkt gaat worden.

Deze duurzaamheidsagenda heeft daarom een eerste focus gelegd op 2020, met oog op energieneutraal in 2040. Het landelijk gestelde energiedoel voor 2020 is 14% duurzame energie. Hierbij is de keuze gemaakt om in te zetten op 2% energiebesparing per jaar en de duurzame energieproductie dusdanig te verhogen zodat een totaalpercentage van 14% in 2020 behaald wordt.

Om 14% hernieuwbare energie in 2020 te behalen zullen grote stappen gezet moeten worden. Er ligt hierbij een besparende opgave en een opgave op het gebied van hernieuwbare energie. De doelstellingen zijn dan ook:

- 360 TJ aan besparing in 2020, conform 2% per jaar op basis van 2016.
- 496 TJ duurzame energieopwekking, is 14%

Daarnaast is samenwerking op het niveau van Noord-Holland-Noord een raadzame strategie voor het bereiken van de gestelde doelen.

Maar belangrijker is dat er op korte termijn een eerste aantoonbare intensivering wordt bereikt zowel voor besparing als voor duurzaam opwekken.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Den Helder energie-neutraal in 2040 is alleen mogelijk in samenwerking met partijen in de stad. De gemeente kan het goede voorbeeld geven en speelt een belangrijke rol bij het communiceren, stimuleren en faciliteren van initiatieven op het gebied van duurzaamheid. Daarnaast moet de mogelijkheid geboden worden voor burgers en partijen om mee te denken hoe de stad kan verduurzamen. Verduurzaming is alleen maar mogelijk als zoveel mogelijk partijen actief meedoen en hun eigen verantwoordelijkheid nemen. De gemeente kan dit stimuleren en faciliteren.

Kader

In 2015 heeft de gemeenteraad de "hoofdpijnen van aanpak voor een duurzaam en klimaatbestendig Den Helder" aangenomen. Daarin wordt het grotere kader beschreven en de sporen die gevolgd worden:

- Klimaatbestendigheid en ruimtelijke adaptatie
- Van afvalpreventie naar grondstof, de circulaire economie
- Toezicht op uitvoering wetgeving in het kader van wonen en leefklimaat
- Natuur- en landschapsontwikkeling
- Den Helder Energie-neutraal

Daarnaast werken we in het verlengde van verschillende nationale- en internationale energie-akkoorden, zoals 14% hernieuwbare energie in 2020.

Argumenten

- Een lange termijnambitie is goed, maar veel méér van belang is het om op kortere termijn te laten zien dat een serieuze energietransitie wordt ingezet
- Om als gemeente het goede voorbeeld te kunnen geven en in voldoende mate te kunnen faciliteren en stimuleren zijn méér middelen nodig
- Nu al is duidelijk dat het heel moeilijk wordt energie-neutraliteit volledig op het grondgebied van de gemeente Den Helder te kunnen realiseren. Dat maakt een vergroting van het gebied naar een schaal van Noord-Holland-Noord nodig en raadzaam.

De maatregelen hebben ook samenhang met vigerend beleid en beleid in voorbereiding. In maart ontvangt u de bevindingen van het project Nieuw Perspectief. In de raadsinformatieavond van 13 februari heeft u al kennis kunnen nemen van de bevindingen en de keuzemogelijkheden. Belangrijk onderdeel daarin is de gebiedsgerichte aanpak waarin ook doelstellingen met betrekking tot duurzaamheid en klimaatbestendigheid worden meegenomen. In het realiseren van die duurzaamheidsdoelstelling is de openbare verlichting volledig naar LED-verlichting een belangrijk onderdeel. LED-verlichting is energiezuiniger en heeft een langere levensduur dan conventionele verlichting. De huidige daarvoor beschikbaar gestelde middelen bieden niet de ruimte om de doelstellingen te bereiken in het tempo dat de notitie energieneutraal voorstaat.

In de raadscommissie van 27 maart presenteren we de stand van zaken met betrekking tot het onderhoud van het gemeentelijk vastgoed. Duurzaamheid is daarin een belangrijk aspect dat in de onderhoudsmaatregelen tot op heden binnen de beschikbare middelen niet altijd de prioriteit krijgt. Ook hier geldt dat dit waarschijnlijk zal moeten leiden tot een nadere afweging bij de kadernota. Alleen voor de renovatie van het stadhuis is de wens al uitgesproken om de benodigde maatregelen te treffen.

Warmte genereren uit biomassa op kleine schaal is een nieuwe technologie. Met een biomassa ketel op de locatie Helderse Vallei kan de omgeving langzaam wennen aan en kennismaken met deze alternatieve en groene manier van verwarmen. Parellel hieraan wordt er momenteel gewerkt aan de inrichting en structuur van een biokool-installatie. De biokool-installatie gaat gevuld worden met biomassa uit de regio. De biokool die daar gemaakt wordt is de brandstof voor de biomassaketels zoals deze bij De Helderse Vallei gaat draaien. Hiermee ontstaat een circulatie van groenafval naar brandbare grondstof voor biomassa-ketels als warmtebron.

De Helderse Vallei heeft hierin een functie voor educatie en bewustwording.

Maatschappelijke aspecten

Draagvlak

Een duurzame, eerlijke en veerkrachtige samenleving is een kwestie van een lange adem. Er is niet één oplossing. Het is een gezamenlijk leerproces en een omgaan met onzekerheden. Daarbij is het van belang steeds goed te zien waar de mogelijkheden van verandering liggen in Den Helder, uiteraard binnen het bestaande beleid. Een volledige transitie is dan ook een samenspel tussen burgers, overheid en bedrijfsleven. Competente partners die willen samenwerken aan een duurzame samenleving. Status, positie of representativiteit tellen daarbij veel minder dan moed, doorzettingsvermogen en creativiteit.

Duurzaamheid

Dit raadsvoorstel zet een aanpak uit naar een 100% energieneutraal Den Helder in 2040.

Financiële consequenties

Om de bovenstaande ambitie waar te kunnen maken zijn extra financiële middelen nodig.

Om in 2017 te kunnen starten met de uitvoering van de duurzaamheidsagenda is voor dat jaar een bedrag nodig van € 100.000. In dekking van deze € 100.000 wordt voorzien door een eenmalige onttrekking uit de algemene reserve. (beslispunt 2)

De investering in de LED verlichting valt uiteen in twee componenten van elk € 150.000 welke in respectievelijk 40 en 20 jaar afgeschreven worden. Er wordt een besparing op de onderhouds- en energie kosten verwacht. De ontwikkeling op deze budgetten zal gemonitord worden en met de verkregen inzichten zullen de betrokken budgetten aangepast worden. Vooralsnog wordt de besparing P.M. geraamd.

De afschrijvingslast bedraagt € 11.250 en wordt betrokken bij de financiële ontwikkelingen van het "Nieuw Perspectief" waarvoor voorstellen en dekking bij de kadernota aangeboden zullen worden.

(beslispunt 3)

Voor de investering in de biomassakachel wordt een levensduur van 10 jaar aangenomen.

Het vastgoed en de grond van De Helderse Vallei is in eigendom van de gemeente. De biomassaketel is een investering in dit vastgoed en blijft dus eigendom van de gemeente. De kosten voor afschrijving bedragen € 10.000. Bijkomende posten voor onderhoud zullen, tezamen met de verwachte daling van de energiekosten, betrokken worden bij de herziening van de meerjarige subsidie overeenkomst met de Helderse Vallei welke in 2018 aan de orde is. Vooralsnog worden deze bijkomende effecten P.M. geraamd. Het college zal bij de kadernota 2017 voorzien in structurele dekking van de afschrijvingslasten.

(beslispunt 4).

De financiële consequenties van de acties die nodig zijn om de duurzaamheidsagenda te realiseren voor 2018 en verder zijn indicatief € 400.000 per jaar. Inzet van deze acties is onderdeel van de integrale afwegingen zoals die gemaakt worden in het kader van vaststelling van de kadernota 2018. (beslispunt 5)

Communicatie

Wanneer een stad wil verduurzamen is het van belang dat de burgers, bezoekers en ondernemers meedoen. Een eerste stap daarin is een proces van bewustwording op gang brengen. Daarbij is het van belang dat de burgers, bezoekers en ondernemers er profijt in zien dat hun stad aan het verduurzamen is. Er zullen verschillende strategieën worden toegepast om dit voor elkaar te krijgen.

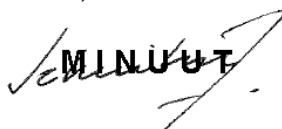
Realisatie

De komende jaren (2017 – 2020) gaat gewerkt worden aan de hand van het actieprogramma dat gekoppeld is aan de duurzaamheidsagenda.

Den Helder, 21 februari 2017

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

